

сформувалося і функціонувало в централізованій економіці. Ефективне забезпечення безпеки праці може бути реалізоване шляхом побудови ефективної системи управління професійними ризиками на макро- і мікрорівнях. Це вимагає необхідність розробки і впровадження науково-методичного забезпечення безпеки праці на основі управління професійними ризиками на різних рівнях управління, з урахуванням передового досвіду зарубіжних країн.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кушель Г.Д. Гармонізація законодавства: досвід держав-членів ЄС і країн Східної та Центральної Європи / Г.Д. Кушель // Український правовий часопис. – 2003. – Вип.2(7). – С.33.
2. Дей М.О. Проблеми гармонізації вітчизняного законодавства з охорони праці з правовою системою Європейського Союзу / М.О. Дей // Держава і право. – 2011. – Вип. 51. – С. 317-323.
3. Полуянов В. Травматизм и профессиональная заболеваемость в Украине в зеркале международной организации труда: эмпирический анализ / В. Полуянов, Д. Ляшов // Вісник економічної науки України. – 2012. – №2 – С.133-137.
4. Тулупов В.В. Судова експертиза порушень у галузі безпеки життєдіяльності, охорони праці та ергономічного забезпечення / С.Д. Тулупов, В.В. Сабадаш // Вестник Харьковского национального автомобильно-дорожного университета. – 2006. – №32 – С.113-116.

ВИРОБНИЧИЙ ТРАВМАТИЗМ В УКРАЇНІ

INDUSTRIAL INJURIES IN UKRAINE

І.О. Мезенцева, С.В. Котлярова

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Анотація. У статті показаний стан виробничого травматизму та професійних захворювань в Україні за 2014 рік. Приведені статистичні данні по найбільш травмонебезпечним регіонам та галузям економіки. Висвітлені домінуючі причини формування несприятливих умов праці у розглянутих регіонах та галузях економіки.

Ключові слова: виробничий травматизм, професійні захворювання, умови праці.

Аннотация. В статье показано состояние производственного травматизма и профессиональных заболеваний в Украине за 2014 год. Приведены статистические данные по наиболее травмоопасным регионам и отраслям экономики. Освещены доминирующие причины формирования неблагоприятных условий труда в рассматриваемых регионах и отраслях экономики.

Ключевые слова: производственный травматизм, профессиональные заболевания, условия труда.

Annotation. The article shows the status of industrial injuries and occupational diseases in Ukraine in 2014. The above statistics on the most traumatic regions and industries. Highlights the dominant reasons for the formation of adverse working conditions in the regions and industries.

Keywords: industrial injuries, occupational diseases, working conditions.

Проведений аналіз стану виробничого травматизму та професійних захворювань в Україні за 2014 рік показав, що незважаючи на заходи, які вживаються роботодавцями щодо створення безпечних та нешкідливих умов праці на кожному робочому місці, робочими органами виконавчої дирекції Фонду, центральними та місцевими органами виконавчої влади, які здійснюють контроль та нагляд за станом охорони праці в різних галузях економіки, рівень виробничого травматизму та професійних захворювань залишається ще досить високим.

Під час економічної нестабільності, коли масово скорочують робочі місця, - вважається за щастя мати роботу. Але, на жаль, для деяких українців це щастя іноді перетворюється в нещастя: так у робочих органах виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на Україні за 2014 рік зареєстровано 6850 потерпілих від нещасних випадків на виробництві, в тому числі 525 зі смертельними наслідками [1].

Найбільша кількість страхових нещасних випадків зареєстрована у Донецькій (30,5%), Дніпропетровській (10,8%) та Луганській областях (10,5%). Кількість травмованих осіб у цих областях складає близько 51,8% від загальної кількості травмованих по Україні.

До основних травмонебезпечних галузей економіки та видів робіт відносяться:

- добувна промисловість і розроблення кар'єрів – кількість травмованих складає 34,4% від загальної кількості травмованих по Україні (2 354 осіб, в т.ч. 119 - смертельно);

- транспорт, складське господарство, поштова і кур'єрська діяльність – 7% (481 травмована особа, в т.ч. – 59 смертельно);

- сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство – 6,4% (441 травмована особа, в т.ч. 51 - смертельно);

- металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування – 5,3% (365 травмованих осіб, в т.ч. 18 - смертельно).

Серед причин нещасних випадків переважають організаційні – 63,7% (4361) нещасних випадків. Через психофізіологічні причини сталося 25,2% (1728) нещасних випадків, а через технічні причини - 11,1% (761) нещасних випадків.

Найпоширенішими організаційними причинами стали:

- невиконання вимог інструкцій з охорони праці – 35,9% від загальної кількості травмованих осіб по Україні (2460 травмованих осіб);
- невиконання посадових обов'язків – 7,9% (542 травмовані особи);
- порушення правил безпеки руху (польотів) - 4,9% (335 травмованих осіб);
- порушення технологічного процесу – 3,8% (257 травмованих осіб).

Найпоширенішими психофізіологічними причинами стали:

- особиста необережність потерпілого – 14% (962 травмовані особи);
- травмування (смерть) внаслідок протиправних дій інших осіб – 4,6% (317 травмованих осіб).

Найпоширенішими технічними причинами стали:

- незадовільний технічний стан виробничих об'єктів, будинків, споруд, інженерних комунікацій, території – 3,3% (228 травмованих осіб від загальної кількості травмованих осіб по Україні);
- незадовільний технічний стан засобів виробництва – 1,5% (101 травмована особа);
- недосконалість технологічного процесу, його невідповідність вимогам безпеки – 1,4% (98 травмованих осіб);
- конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність засобів виробництва - 1,3% (91 травмована особа).

До основних травмонебезпечних галузей економіки та видів робіт відносяться:

- добувна промисловість і розроблення кар'єрів – кількість травмованих складає 34,4% від загальної кількості травмованих по Україні (2 354 осіб, в т.ч. 119 - смертельно);
- транспорт, складське господарство, поштова і кур'єрська діяльність – 7% (481 травмована особа, в т.ч. – 59 смертельно);
- сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство – 6,4% (441 травмована особа, в т.ч. 51 - смертельно);
- металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування – 5,3% (365 травмованих осіб, в т.ч. 18 - смертельно).

Найбільша кількість професійних захворювань зареєстрована у Донецькій (24,8%), Луганській (20,6%), Дніпропетровській (20,5%), Львівській (17,6%), Волинській (5,1%), Сумській (4,4%) областях. Кількість профзахворювань у цих областях складає 92,6% від загальної кількості по Україні.

У структурі професійних захворювань перше місце належить хворобам органів дихання – 65% від загальної кількості по Україні (2803 випадки). На другому місці - захворювання опорно-рухового апарату (радикулопатії, остеохондрози, артрити, артози) – 24% (1043 випадки). Третє місце за вібраційною хворобою – 4,5% (190 випадків), четверте за хворобами слуху – 2,5%(111 випадків).

Найбільше професійних захворювань сталося в галузі добувної промисловості і розробленні кар'єрів – 82,1% від загальної кількості по Україні (3 573 особи).

Ріст зареєстрованих професійних захворювань відмічається у Вінницькій області – на 6 випадків (з 7 до 13), в Закарпатській області – 3 випадки.

Аналіз професійної захворюваності по галузям промисловості свідчить, що найвищий рівень профзахворюваності спостерігається у вугільній, металургійній, та машинобудівній галузях.

Таким чином, домінуючими причинами формування несприятливих умов праці у цих галузях економіки залишаються недосконалі технології, використання застарілого обладнання, машин і механізмів та їх несправність, неефективність та невикористання працюючими засобів захисту, порушення правил охорони праці, режимів праці і відпочинку.

**СОЦИАЛЬНОЕ СТРАХОВАНИЕ ОТ НЕСЧАСТНЫХ СЛУЧАЕВ НА
ПРОИЗВОДСТВЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ
SOCIAL INSURANCE AGAINST ACCIDENTS AT WORK AND OCCUPATIONAL
DISEASES**

Студентка А.А. Онищенко, руководитель В.Л. Клеевская (SSL – В)

Национальный аэрокосмический университет

«Харьковский авиационный институт»

Аннотация. В работе нашли отражение разработка проблем профессиональных заболеваний и социальное страхование от несчастных случаев.

Ключевые слова: несчастный случай на производстве, профессиональное заболевание, фонд социального страхования.

Анотація. У роботі знайшли відображення розробка проблем професійних захворювань та соціальне страхування від нещасних випадків.

Ключові слова: нещасний випадок на виробництві, професійне захворювання, фонд соціального страхування.